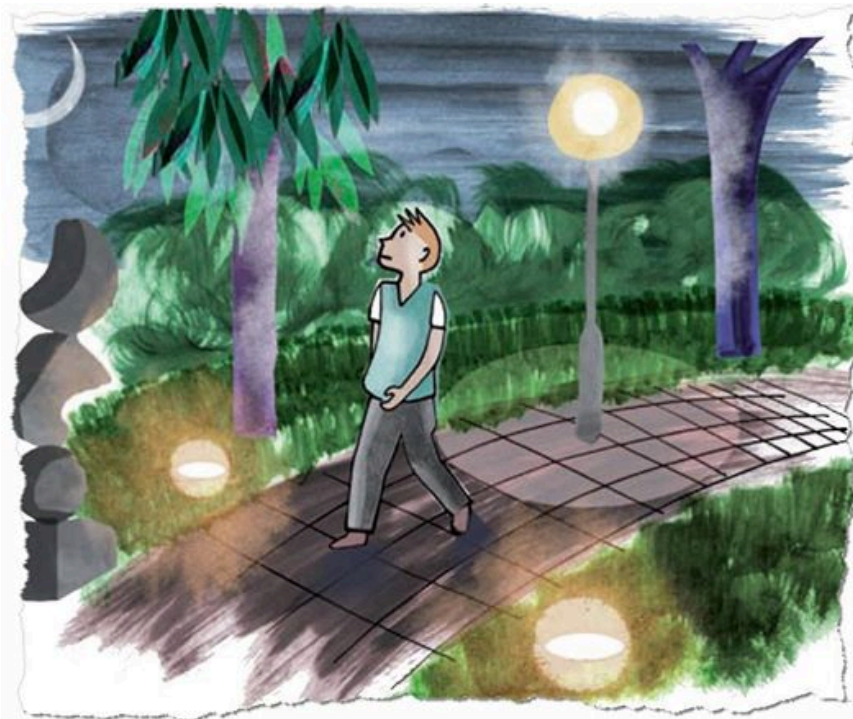

Risikorydding - Trygghetsvandring

Et enkelt og effektivt verktøy for å gjøre nærmiljøet tryggere og forebygge skader og ulykker.

Innholdsfortegnelse

1	TRYGGHETSVANDRING	3
1.1	Hva?	3
1.2	Hvem?.....	3
1.3	Hvordan?.....	3
	1.3.1 Trinn 1: Planlegge	4
	1.3.2 Trinn 2: Vandre	4
	1.3.3 Trinn 3: Diskutere.....	4
	1.3.4 Trinn 4: Rydde og rapportere	5
1.4	Når?.....	5
1.5	Fordeler.....	5
1.6	Ulemper	5

1 Trygghetsvandring

1.1 Trygge lokalsamfunn

Folkehelseloven pålegger norske kommuner å forebygge ulykker og skader. Larvik kommune er sertifisert til å være en Trygg lokalsamfunn kommune, og i det ligger det en forpliktelse til systematisk skadeforebygging, slik at det gir færre skader, tryggere innbyggere og lavere kostnader for helse og rehabilitering.

1.2 Hva?

Trygghetsvandring er en metode for å oppnå et bedre, tryggere og mer innbydende nærmiljø. Det er et enkelt og effektivt verktøy for å gjøre nærmiljøet tryggere og triveligere. Beboerne i et område sitter på verdifull og unik kunnskap om sitt nærmiljø. Det skal forebygges skader og ulykker ved å fremme forebygging i nærmiljøet. Metoden inviterer til systematisk innsats for å kartlegge risiko, slik at en selv eller i samarbeid med andre kan fjerne farer. Bevisstgjøring om hvilke risikoforhold som oftest finnes – og oftest fører til ulykkesskader – er et sentralt element.

1.3 Hvem?

Hvem som helst kan iverksette en trygghetsvandring. Det kan være kommunen som inviterer frivillige til å gjennomføre en vandring i et område som de ønsker skal utbedres. Eller den kan startes av det lokale idrettslaget, vel-foreningen, politiet eller ildsjeler som brenner for et godt nærmiljø.

Trygghetsvandring skaper forventninger. Kommuner eller andre aktører som tar initiativ til en vandring bør være forberedt på å følge opp med tiltak og innsats. Trygghetsvandring kan også være en måte å legge press på andre – kommunen, politiet, skolen, vegvesenet eller andre – for å gjennomføre tiltak.

1.4 Hvordan?

Vandringen innebærer at en gruppe mennesker kartlegger et utvalgt område, ser på mulige farer og risikoforhold, og foreslår mulige løsninger. Skadeforebyggende forum har utarbeidet standardiserte skjemaer for: [\(linker\)](#)

- Lekeplasser
- Gangtunneler
- Gang- og sykkelvei
- Syklister og fotgjengere ved bilvei
- Skole og barnehage
- Torg
- Holdeplasser
- Parkeringsplasser
- Boligkomplekser og entréer

- Badeplasser og brygger

Disse skjemaene ligger på risikorydding.no under guider og sjekklister. Det finnes også en nettløsning som gjør det mulig å foreta en trygghetsvandring på mobilen. Verktøyet er gratis og enkelt å ta i bruk.

Fire trinn for utførelsen av en trygghetsvandring:

1.4.1 Trinn 1: Planlegge

Trygghetsvandringen må følge en plan, med mål for vandringen, oversikt over områdene som skal dekkes, samt en tidsplan. Deretter kommer det praktiske med å rekruttere deltakere og avtale møteplass. Vi anbefaler å utnevne en leder som kan styre trygghetsvandringen fra start til slutt, være kontaktperson og sørge for at funnene blir notert, rapportert og tatt riktig hånd om for å få fjernet potensielle farer.

Vandringsledere må særlig huske å:

- Være tydelige på hva som skal undersøkes og hvilke forventninger deltakerne kan ha til resultater av vandringen
- Være beredt med nødvendig materiell som guider til vandringen (lastes ned fra risikorydding.no), penner, kamera og eventuelt refleksvester.

1.4.2 Trinn 2: Vandre

Hvis det er mange deltakere bør de deles opp i mindre grupper. Før selve vandringen starter skal gruppene diskutere om det er spesielle steder i området de vil se nærmere på – i tillegg til de forhåndsdefinerte.

Det er en fordel om gruppene er bredt sammensatt for å få fram ulike synspunkter, men de bør ikke være større enn at hele gruppen kan samarbeide og diskutere funnene i fellesskap. Under selve vandringen går gruppene gjennom områdene som skal undersøkes, diskuterer og noterer ned risikofaktorer og andre forhold. Alle meninger teller, derfor er det viktig at alle deltar og slipper til i diskusjonene.

Vandringsledere må særlig huske å:

- Ha gruppene klare før deltakerne starter vandringen, med klare oppgaver og en ferdig plan
- Bidra til at alle blir involvert og slipper til med innspill, og at alt noteres og fotograferes

1.4.3 Trinn 3: Diskutere

Etter vandringen samles alle for å diskutere inntrykk og opplevelser. Har deltakerne ulike syn på de forskjellige områdene og stedene? Avhenger synspunktene av alder eller andre demografiske forskjeller?

Denne samlingen er en arena for deling og kartlegging av alle behov, synspunkter og forslag til løsninger. Lederen for trygghetsvandringen leder møtet og sørger for at alle innspill blir notert.

Vandringsledere må særlig huske å:

- Forberede punkter som bør gås gjennom under møtet

- La alle deltakerne slippe til, og noter ned alle innspill

1.4.4 Trinn 4: Rydde og rapportere

På et senere tidspunkt – men ikke senere enn at befaringen er friskt i minne – skal deltakerne samles for å diskutere funnene og løsninger på dem. Konklusjonene bør sammenfattes i en anbefaling med aktuelle tiltak – på kort og lang sikt. Det er viktig at deltakerne har riktige forventninger til mulig oppfølging. Konklusjonene overleveres til de som har bestilt vandringen eller brukes til å øve press på lokale myndigheter eller andre for å få truffet tiltak.

Vandringsledere må særlig huske å:

- Bruke notatene fra trinn 3 til å lage en tydelig dagsorden og plan for møtet
- Lage en tydelig konklusjon på vandringen, med forslag til prioritering av løsninger
- Sørg for at konklusjonene blir forstått og brukt, og at resultatet rapporteres tilbake til deltakerne i vandringen

Ta med: Penn og skjema til alle som skal utføre vandringen.

Tidsbruk: Avhengig av størrelsen på område du ønsker å undersøke.

1.5 Når?

Når det passer best for målgruppen å utføre en slik vandring. Er det barn og unge som er målgruppen, kan det være lønnsomt med et samarbeid med skolen, slik at det kan utføres i skoletiden.

1.6 Fordeler

Det er et tiltak som engasjerer mennesker i et lokalmiljø til innsats. Det kan brukes som et medvirkningsverktøy, sosial møteplass, pressmiddel, brobygger, og er i tillegg velegnet for inkludering og integrering. Med en trygghetsvandring kan du også bli bedre kjent med naboene og styrke samholdet i nabolaget. Det vil bidra til økt trygghet. Og det koster lite eller ingenting – annet enn tid.

1.7 Ulemper

Avhengig av engasjert lokalbefolkning. Trygghetsvandring skaper forventninger. Kommuner eller andre aktører som tar initiativ til en vandring må være beredt til å følge opp med tiltak og innsats.